

Odense d. 1. november 2020

Eftersøgning af strandtudse i Kerteminde Kommune, 2020

Baggrund

I Kerteminde Kommune er strandtudsens primært kendt fra Fyns Hoved, Bogø, Nordskov Enge, Dalby Bugten, Skoven, Vestermade og Maale Strand. Nogle år høres enkelte strandtudser også fra Taarup Inddæmmede Strand/Syberglund, Bogensø og Bøgebjerg. Tidligere er arten også hørt ved Martofte.

Metode

Strandtudsehanner er eftersøgt og optalt på en række lune aftener i april og maj måned. Alle områder med aktive strandtudser om foråret er genbesøgt først på sommeren for at eftersøge yngel.

Registrering og vurdering

Strandtudsens er fundet på Fyns Hoved, Nordskov Enge, Dalby Bugten, Skoven, Vestermade, Maale Strand og Syberglund. Foråret var tørt og generelt ret blæsende. Det tørre vejr medførte at de mest lavvandede vandsamlinger var tørre eller næsten tørre da ynglesæsonen startede. Det tørre vejr fortsatte og udtørrede i de fleste tilfælde de resterende vandsamlinger for tidligt til at strandtudsens kunne nå at få ynglesucces.

Fyns Hoved

Bestanden har tilbage i tiden været meget stor, men i de senere år er der talt under 10 hanner. Der blev i 2020 set blot én strandtudsehan, som ikke var ret yngleaktiv. Strandtudserne yngler ikke længere i det store vandhul på vestsiden af den høje bakke midt på hovedet. Græsningstrykket var for lavt og vandstanden for lav. I det sydlige vandhul på strandengen var der ingen aktivitet. Græsningstrykket er for ringe, men vanddybden i vandhullet er for stor og der er en fast bestand af hundestejler i det.

Det vigtigste vandhul for strandtudsens på Fyns Hoved. Vanddybden er for stor og der er en bestand af hundestejler.

Genetableret lavning i overdrevslandskabet, hvor strandtudsen nogle år har ynglet.

Et tidligere ynglevandhul ved Fællesstrand.

Nordskov Enge

De to nye lavninger havde for lav vandstand i foråret. De øvrige søer i området er permanente og efterhånden stærkt tilgroede. Afgræsningen er utilstrækkelig. Der er hørt én han i området.

I 2018 forsøgte strandtudsen at yngle i et hjulspor i kanten af en af de permanente søer, dog uden resultat.

En af de permanente og tilgroede søer med bestand af hundestejler.

Den østligste af de to nye skræb. Vegetationen er stadig for sparsom og lavningen tørrede for tidligt ud i 2020.

Bogø

Der er ikke hørt strandtudse på Bogø i 2020. Der har tidligere været en meget livskraftig bestand på øen.

Bogensø

Der er ikke hørt strandtudse ved Bogensø. Nogle år høres enkelte strandtudser her, sandsynligvis dyr der har spredt sig fra Dalby Bugten. Afgræsningen er utilstrækkelig.

Mosen er meget tilgroet.

Dalby Bugten

Strandengene er stadig et kerneområde for strandtudsens. Der var ingen aktivitet i det tidligere ynglevandhul mod øst, men til gengæld i to lavvandede vandhuller gravet i 2015 samt i et uddybet vandingshul. Strandtudsens er også hørt i de meget næringsrige oversvømmelser sydøst for Flaskevejen. Der er talt i alt 17 hanner. Vandstanden faldt meget hurtigt gennem ynglesæsonen, men strandtudsens fik dog nogle få unger på benene.

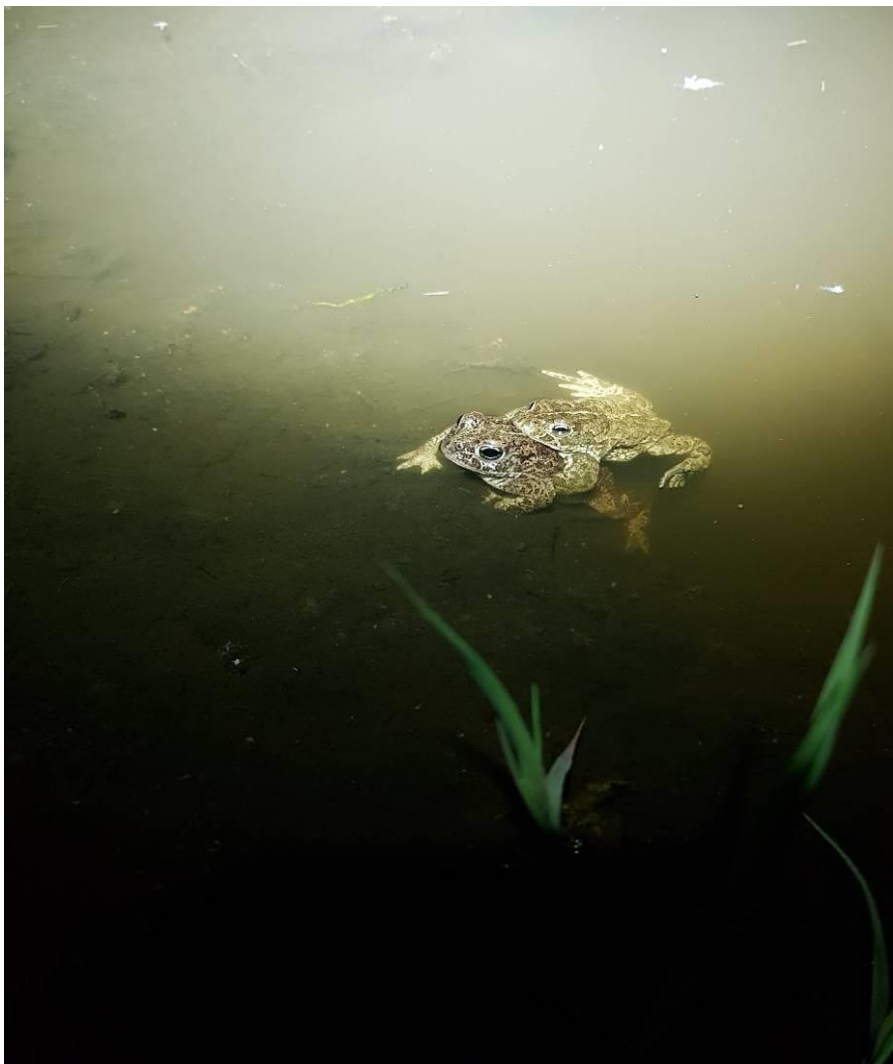
Nyligt uddybet vandingshul.

Strandtudseynglevandhul i strandeng med høslæt.

Skoven

De store strandenge huser den klart største bestand på Hindsholm, men antallet af hanner var omtrent halveret til 59 i forhold til tidligere års optællinger. Vandstanden var meget lav og afgræsningen var ikke tilstrækkelig til at holde lavningerne åbne. Der blev ikke fundet yngel fordi vandsamlingerne tørrede for tidligt ud.

Ynglende par i drængrøft.

Tilgroet og udtørret lavning.

Drængrøft.

Vestermade

Der var ingen aktivitet på strandengene for enden af Vestermaegyden. Der var en stor lavvandet oversvømmelse på marken øst for strandengen, men vandkvaliteten var meget dårlig og vandfladen dækket af trådalger. Græsningen på strandengen er ophørt og lavningerne under tilgroning. På strandengen øst for Fyns Hovedvej var der en meget høj vandstand fordi fjorden har oversvømmet engen om vinteren. Vandkvaliteten var meget ringe og overalt var der tykke plamager af trådalger. Der er talt én han i området. Senere på sæsonen tørrede vandsamlingerne for tidligt ud, således at der ikke var mulighed for ynglesucces.

Lavningerne var dækket af trådalger.

Strandengen for enden af Vestermaegyden var ikke afgræsset.

Udtørret lavning, som om foråret var helt dækket af trådalger.

Sybergsland

Da strandtudserne kvækkede var der stort set ikke vand i skraberne fra 2015 længere. Der sad to hanner i det gamle, meget næringsrige vandingshul på engen. Men der er ikke mulighed for at strandtudserne kan yngle i dette vandhul. Området er et fantastisk sted for strandtudser at vokse op i med masser af fluer på de udtørrede mudderbunde om sommeren.

Lavning gravet i 2015, var udtørret tidligt om sommeren, og blev så fyldt lidt op af regn igen.

Næringsrigt vandingshul.

Maale Strand

Der er set to strandtudsehanner i kanten af en grøft. Vandstanden var for lav i den nye skrab og vegetationen var endnu for dårligt udviklet. Der var ikke mulighed for ynglesucces.

Bøgebjerg

Der er ikke hørt strandtudse ved Bøgebjerg i 2020 og heller ikke de foregående år. Hverringe har drænet en lavning i marken, hvor strandtudserne nogle år har forsøgt at yngle.

Konklusion

Den vigtigste bestand på Hindsholm er i den nuværende situation Dalby Bugten/Skoven. Det er afgørende for strandtudsens fremtid på Hindsholm at denne bestand bevares. Bestanden er i tilbagegang. Ved Dalby Bugten er ynglesucces i de senere år blevet sikret i de to vandhuller, der blev gravet i projektet under Landbrugsstyrelsen. Grundvandspumper ved sommerhusene medfører dog en stærkt svingende vandstand, som gør det mere usikkert om strandtudsens enkelte år opnår ynglesucces. Ved både Skoven og Dalby Bugten bør der graves flere skraber til at sikre ynglesucces. Ved Skoven bør græsningen styres så ynglestederne afgræsses i tilstrækkelig grad.

De øvrige bestande er blevet meget små og må betragtes som restbestande.

- Ved Fyns Hoved er der behov for forbedring af ynglesteder/fjernelse af hundestejler og øget græsningstryk på ynglestederne. Fællesstrand er uden afgræsning.
- Ved Nordskov Enge er der behov for at grave yderligere ynglesteder (Eyvinds matrikel) og øge græsningstrykket.
- Ved Vestermadegyden er der behov for at genstarte græsning med køer.
- Ved Sybergsland kan det være gavnligt at grave flere lavninger for at kunne imødekomme tørre forår. Et af skrabene fra 2015 tørrer lidt for tidligt ud og kunne uddybes.
- Ved Maale Strand er det vigtigt at højvandsklappen virker. Der mangler stadig lidt vegetation i de nye skrab.
- Ved Bøgebjerg er der behov for at grave ynglesteder i Bjørnens Krat.
- Ved Bogensø er der behov for øget græsningstryk på mosen.
- På Bogø er der behov for god græsning. Efterfølgende må det analyseres om der er tudser tilbage på øen og hvordan bestanden kan bygges op igen.

Niels Damm

nd@amphi.dk

2292 0797